

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๔๐๑.๑/๔๐๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง อนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสำนักเลขาธิการ บุคลากรของสำนักเลขาธิการ และผู้แทนสมาชิกของการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้นื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือเชิญนายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำของการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้นื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย ครั้งที่ ๓
- ๒. ร่างอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสำนักเลขาธิการ บุคลากรของสำนักเลขาธิการ และผู้แทนสมาชิกของการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้นื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียพร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
- ๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ ๐๔๐๒/๔๘๗๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓
- ๔. ข้อมูลภูมิหลังของการก่อตั้งการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้นื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสำนักเลขาธิการ บุคลากรของสำนักเลขาธิการ และผู้แทนสมาชิกของการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้นื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย (Conference on Interaction and Confidence Building Measures in Asia – CICA) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ CICA ก่อตั้งโดยความริเริ่มของสาธารณรัฐคาซัคสถานเมื่อปี ๒๕๓๕ เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง ความร่วมมือ และเสถียรภาพในเอเชีย ปัจจุบัน มีสมาชิก ๒๐ ประเทศ โดยประเทศไทยสมัครเป็นสมาชิกลำดับที่ ๑๗ เมื่อปี ๒๕๔๗

๑.๒ ในปี ๒๕๔๙ มีการก่อตั้งสำนักเลขาธิการ CICA ที่เมืองอัลมาตี สาธารณรัฐคาซัคสถานและสำนักเลขาธิการฯ ได้เสนอร่างอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสำนักเลขาธิการ บุคลากรของสำนักเลขาธิการ และผู้แทนของสมาชิกของ CICA ให้ประเทศสมาชิกพิจารณา

๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศมอบหมายผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายจากกรมสนธิสัญญาและกฎหมายเข้าร่วมการประชุมพิจารณาร่างอนุสัญญาฯ กับผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายจากประเทศสมาชิกของ CICA ตลอดมา ซึ่งในการประชุมคณะทำงานพิเศษและเจ้าหน้าที่อาวุโสของ CICA ครั่งล่าสุดที่เมืองอัลมาตี สาธารณรัฐคาซัคสถาน เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๔ เมษายน ๒๕๕๓ ที่ประชุม มีมติเห็นชอบร่างอนุสัญญาดังกล่าว และขอให้ประเทศสมาชิกดำเนินกระบวนการภายในประเทศของตนให้แล้วเสร็จก่อนการประชุมระดับผู้นำของ CICA ครั้งที่ ๓ ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เพื่อให้มีการลงนามอนุสัญญาฯ ในการประชุมดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ระบุว่า “หนังสือสัญญา หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันและไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร...” ดังนั้น ร่างอนุสัญญาฯ จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

๓. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ร่างอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสำนักเลขาธิการ บุคลากรของสำนักเลขาธิการ และผู้แทนสมาชิกของการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สำนักเลขาธิการ บุคลากร และสมาชิกของ CICA ในการปฏิบัติหน้าที่โดยให้ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในประเทศสมาชิก อาทิ สำนักเลขาธิการ สินทรัพย์ เงินได้ และทรัพย์สินอื่น ๆ ของสำนักเลขาธิการ จะได้รับความคุ้มกันจากมาตรการทางการปกครองและกระบวนการทางกฎหมาย ตลอดจนได้รับยกเว้นภาษีทางตรงทั้งปวง นอกจากนี้ บุคลากรของสำนักเลขาธิการ และผู้แทนสมาชิกจะได้รับความคุ้มกันจากการจับกุมหรือคุมขังในการใช้คำพูด ข้อเขียน หรือการกระทำในระหว่างการทำหน้าที่ อีกทั้งได้รับการอำนวยความสะดวกด้านการตรวจลงตราและการเข้าเมือง เป็นต้น

๓.๒ สำหรับประเด็นว่าร่างอนุสัญญาฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่ นั้น ขอเรียนว่า โดยที่ ข้อ ๒ (Legal Capacity of the Secretariat) ของร่างอนุสัญญาฯ กำหนดให้สำนักเลขาธิการมี

/ความสามารถ ...

ความสามารถทางกฎหมายในการดำเนินการต่างๆ ที่จำเป็นได้ในอาณาเขตของภาคีตามกฎหมายของภาคี และข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ ของร่างอนุสัญญาฯ กำหนดให้สำนักเลขาธิการ และบุคคลประเภทต่างๆ ได้อุปโภคเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ จึงเป็นกรณีที่จะต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาต่อไป ดังนั้น ร่างอนุสัญญาฯ จึงจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน กล่าวคือ ก่อนให้สัตยาบัน ให้การยอมรับ ให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติ ตามข้อ ๙ วรรคสอง ของร่างอนุสัญญาฯ

๓.๓ อย่างไรก็ตาม โดยที่การเจรจาร่างอนุสัญญาฯ ได้ดำเนินการมาแล้ว ก่อนวันที่รัฐธรรมนูญฯ มีผลใช้บังคับ (๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐) ดังนั้น กรณีนี้จึงน่าจะอยู่ในบังคับของ มาตรา ๓๐๕ (๕) ของรัฐธรรมนูญฯ และไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ (ได้แก่ การให้ข้อมูลและการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และการชี้แจงต่อรัฐสภา ตลอดจนการเสนอกรอบการเจรจาเพื่อขอความเห็นของรัฐสภา)

๔. ผลกระทบ

การลงนามในร่างอนุสัญญาดังกล่าวจะทำให้สำนักเลขาธิการ พร้อมทั้งบุคลากรของสำนักเลขาธิการฯ และสมาชิกของการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย ได้รับเอกสิทธิ์ความคุ้มกันในระหว่างที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่และเข้าร่วมการประชุมในประเทศไทย ทั้งนี้ คณะผู้แทนไทยก็จะได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในรูปแบบเช่นเดียวกันจากประเทศเจ้าภาพจัดการประชุมฯ

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมพิจารณาร่างอนุสัญญาฯ มาโดยตลอด และไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างสุดท้ายของอนุสัญญาดังกล่าว

๕.๒ กระทรวงการต่างประเทศจะเรียนเสนอ นายกรัฐมนตรีมีบัญชา มอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้แทนพิเศษของนายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุมระดับผู้นำของ CICA ครั้งที่ ๓ ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี ระหว่างวันที่ ๗ – ๙ มิถุนายน ๒๕๕๓

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

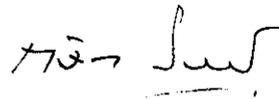
โดยที่การประชุมระดับผู้นำของการประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียมีความกระชั้นชิด โดยจะมีการประชุมในระหว่างวันที่ ๗ – ๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ จึงมีความจำเป็นที่จะให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างอนุสัญญาฯ อย่างเร่งด่วนก่อนการประชุมดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศจึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ พิจารณาอนุมัติในประเด็นดังต่อไปนี้

๖.๑ อนุมัติการลงนามอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของ
สำนักเลขาธิการ บุคลากรของสำนักเลขาธิการ และผู้แทนสมาชิกของการประชุมว่าด้วยการ
ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย
ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขอนุสัญญาฯ ในส่วนที่มีสาระสำคัญ ให้กระทรวง
การต่างประเทศ พิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ แทนคณะรัฐมนตรีได้โดยไม่ต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับ
มอบหมายจากนายกรัฐมนตรีเป็นผู้แทนพิเศษของนายกรัฐมนตรี ลงนามอนุสัญญาฉบับดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

กลุ่มงานเอเชียกลาง

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๒๖๕๐

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๓๐๑